

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

173. Quid intelligatur per curiam Romanam, & sedem Apostolicam, in qua, vel apud quam vacare dicuntur beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

Questio 172. Ad quem sede Apostolicâ vacante spectet collatio vacantium parochialium, aliâs eidem sedi reservatarum ex eo, quod vacent in Curia?

Respondeo primò: posse eas liberè conferri ab Ordinariis. *c. si Apostolica. de præb. in 6.* quod verbotenus recitat Corrad. *loc. cit. n. 58.* ubi etiam additur hæc ratio: ne ipsarum vacatio diuturna periculum valeat animabus afferre. Habetur quoque *ibid.* idem esse de iis parochialibus, quæ apud sedem Apostolicam, seu in Curia, vivente adhuc Pontifice, vacant, si de iis per eum ante obitum non fuerit ordinatum: adeò que regula Cancellaria disponens, quòd beneficia reservata, quæ tempore obitûs Papæ manserunt vacantia & non provisâ, censentur reservata, non habet locum in vacatione parochialium, quæ ante obitum Papæ vacarunt in Curia, & de quibus in vita non disposuit, ita Gonz. *loc. cit. n. 133. & seq.* sed neque derogatum dispositioni hujus textûs per *c. 2. de præb. in 6.* ubi dicitur: *omnia beneficia vacantia in Curia sunt Papæ reservata:* aut per ullum textum alium, ut testatur Gonz. *ad reg. 8. §. 5. in Proem. n. 128.* apud Corrad. *loc. cit.* Neque obstat, ut contra obmover Vasconcell. *de divers. jur. argum. l. 1. c. 2.* apud Garc. *in addit. ad p. 5. c. 1. num. 789.* quòd beneficia vacantia in mensibus reservatis non possint conferri per Ordinarium; quia sunt affecta; id enim non procedit in parochialibus; cum hæc vi textûs excipiantur; quin & signanter & expressè hæc excipiuntur in constit. Pauli V. reservantis collationem beneficiorum Ecclesiæ vacantium sede Apostolicâ vacante apud Corrad. *loc. cit.* Neque sufficit quòd de novo fiat lex vel constitutio disponens, quòd quæcunque beneficia vacantia in Curia, etiam curata, sint reservata, ita ut nullo casu liceat Ordinario de iis disponere, nisi specialiter exprimeretur de parochialibus vacantibus in curiâ sede Apostolicâ vacante, ita ut Casus citati *c. si Apostolica.* specialiter comprehendatur. Corrad. *ibid.* Neque denique ut responsum etiam ex mente Pauli V. à Lancellot. tunc Auditore Rotæ, Episcopus mox conferens talem parochialem, etiam in Curia vacantem, contravenit Tridentino statuenti, Episcopum debere statim habitâ notitiâ vacationis Ecclesiæ parochialis idoneum in ea constituere Vicarium, donec ei de Rectore provideatur; cum non disponat hoc modo contra Concilium, sed solum utitur jure suo, & sic nemini facit injuriam. Gonzal. *ad reg. 8. §. 1. Proem. n. 42.* Paris. *l. 3. q. 18. n. 4.* ac præcipue Marefchot. *variart. resol. l. 2. c. 95. n. 7.* apud Corrad. *loc. cit.*

2. Respondeo secundò: pari modo posse in dicto casu parochiales etiam à quolibet inferiore collatore, dum aliâs ad eum spectat earum collatio, conferri; modò fiat collatio sive ab Episcopo, sive alio inferiore intra 6. menses, & examine prævio juxta præscriptum Trid. *sess. 24. n. 18.* Marefchot. *loc. cit.* Maslob. *in praxi habendi concursum. requisito. 7. dub. 43.* apud Corrad. *in sine num. 58.* insuper requiritur, ut collatio sive ab Ordinario, sive ab alio inferiore faciendâ fiat sede Papali adhuc vacante ante diem creationis novi Pontificis. C. de Luc. *de benef. d. 25. n. 4.*

3. Respondeo tertio: contrarium dicendum de aliis Ecclesiis curatis nò parochialibus. Corr. *n. 59.* citans Franc. *in cit. c. si Apostolica n. 1.* Itè de Ecclesiis parochialibus collegiatis, & de Ecclesiis habitu tan-

tium, & non actu parochialibus; in his enim cessat ratio expressa in *cit. c. si Apostolica*; nimirum ne ipsarum vacatio diuturna creet periculum animabus; nec non quia dicta constitutio est correctiva, & propterea strictè interpretationis. Franc. *loc. cit. n. 2.* Item de parochialibus unitis dignitati alicui, sive cathedralis, sive Collegiatae Ecclesiæ: dum enim hæc unio facta est accessoriè tali dignitati, accessoriumque reguletur secundum suum principale, eadem in hoc casu habetur ratio talis parochialis, quæ ipsius dignitatis, cui unita; adeoque cum prima dignitas collegiatarum & cathedralium per regulam 4. cancellaria sint & remaneant reservata seu affecta, etiam mortuo Papâ, per futurum summum Pontificem providendâ; idem dicendum de parochialibus iis accessoriè unitis. Corrad. *loc. cit.* Verùm hæc tertia responsio procedit in casu, quo istiusmodi Ecclesiæ vacant in Curia, & hinc præcisè reservata sunt: dum enim sede vacante vacant extra Curia, etsi reservata aliâs ob reservationem mensium non secus ac alia beneficia conferri poterunt ab Ordinariis, juxta dicta *ad q. præcedentem.*

Questio 173. Incidenter utiliter, tum etiam in ordine ad dicenda part. seq. quid intelligatur per Curiam Romanam & Sedem Apostolicam, in qua, vel apud quam vacare dicuntur beneficia.

Respondeo cum Lott. *l. 2. q. 27.* primò: valde diversa esse Urbem Romanam, & Curiam Romanam; ista enim continentibus ædificiis finitur *l. 2. de verbo signif. hæc motu locali ita est circumferibilis, ut ibi esse intelligatur unâ cum Apostolorum liminibus, ubi est Papa.* Lott. *loc. cit. num. 1. & 2.* citans Gonz. *ad reg. de mensibus. gl. 13. §. 1. n. 2.* Mandos. *ad reg. 5. Cancell. q. 2. n. 2.* & apud hunc Abb. & Innoc. *in c. ego N. de jurejurando.* Baldus verò in Rub. ff. *de rerum divis. in 26.* dicens: Romam esse, ubi Papa est, etiam si esset inclusus in aliquo tuguriolo; Romam pro Romana Curia quali per metonymiam accipit. Lott. *ibid.* atque ita de hac ipsâ transferibili Curia, & non de alia, intelligitur prærogativa illa, quòd quivis conventus apud illam, teneatur adversariis suis respondere juxta *c. ult. de foro comp.* ita ut privilegium illud minimè competat urbi Romanæ absente ab ea cum sua Curia pontifice. Lott. *num. 3.* citans Barb.

2. Respondeo secundò: non tamen ibi esse Curiam Romanam, ubi est Papa cum solis suis domesticis, vel etiam Officialibus, cumque ipsa contradictarum audientia, ut Vitalin. *in Clem. ne Romani. de elect. n. 2. & 3.* sed ubi est cum sacro Cardinalium senatu, atque ita cum ipsâ sede in tota majestate sua representata. Lott. *n. 8. & 9.* sicque sumitur Curia non pro ipso loco, in quo senatus cogitur, sed pro ipso senatu, cujus quia princeps est membrum nobilius seu caput juxta *l. jus senatorum. c. de dignit. is in eo, seu in Curia sumpta pro senatu, & non alibi, dicitur habere sedem suam regiam.* Lott. *n. 6.* & absque eo senatus esse non potest; quemadmodum dum Cardinales in unum coeunt ob defectum personæ principis, nempe Papæ, Congregationem simplicem, non verò dicuntur habere senatum, seu consistorium. Lott. *n. 7.* citans Paleot. *de sacro consist. consult. p. 5. q. 3.* Hinc

3. Respondeo tertio: Curiam Romanam separari

rari quidem posse ab urbe Romana, non tamen ab ipsa sede Apostolica, neque sedem ab ipsa Curia, ita ut sicut Curia Romana ibi censetur esse, ubi est sedes, ita sedes dicatur esse, ubi est Curia, & pro curia Romana sæpe ponatur sedes Apostolica. Lott. n. 10. citans Gemin. in c. presentis. de preb. in 6. n. 4. Jo. And. in c. 2. tit. eod. in 6. Gl. in caput statutum. de preb. in 6. notab. 2. atque ita malè à Barb. reprehendi Covar. dum in pract. qq. q. 4. n. 10. censuit sedem Apostolicam non intelligi, ubi est Papa simpliciter, sed ubi est Papa cum suis consiliariis, id est, cum sacro senatu. Lott. n. 11. hinc infero, &

4. Respondeo quartò: idem esse vacare in Curia, & vacare apud sedem; seu eandem esse vacationem in curia, quæ apud sedem. Lott. n. 14. cit. Gl. in c. statutum. notab. 1. Simonet. de reservat. q. 30. n. 2. Mandos. ad reg. 5. q. 1. n. 16. contra Gomes. ad reg. de triennial. q. 31. Covarr. in pract. q. 36. (ethi is ibidem quoque dicat contrarium esse opinionem communiorem) Gonz. loc. cit. n. 49. & Rotam in una Cordub. Capellania. 25. Octobr. 1596. quos citat Lott. n. 15. & quibus adhæret Castrop. tr. 13. de benef. d. 2. p. 16. n. 2. sentientes omnem vacationem apud sedem dici vacationem in Curia, sed non contra. Sic namque etiam c. 2. de preb. in 6. textus eandem, quam priùs dixerat vacationem apud sedem, postmodum vocat vacationem in Curia, ut etiam observat Jo. Andr. loc. cit. apud Lott. n. 17. Minus autem rectè dicitur ab adversariis, eam solam vacationem, quæ contingit per obitum in Curia, vel in alio loco intra duas diatas (intellige legales, quarum una continet 20. leucas, ut Gl. in c. presentis. de preb. in 6. seu 20. milliaria juxta l. vicena millia. ff. si quis cautionib. Castrop. loc. cit.) dici propriè vacationem apud sedem; omnem autem aliam vacationem in Curia, quæ non fit per obitum, impropiè dici vacationem apud sedem. Ex eo namque non diversificantur hæc duo: vacare in curia, & vacare apud sedem; sed solum diversificantur ipsæ vacationes, seu modi vacandi in curia, nempe per obitum & aliter, tendentes ad diversimodas reservationes. Lott. n. 18. sed & minus bene opponitur: sede Apostolicà vacante esse adhuc existentiam ipsius sedis, & consequenter vacationem apud illam, & tamen non dari Curiam deficiente personâ principis: nam mortuo Papa non moritur, vel extinguitur jus principis, sed illud remanet vivum, nempe quoad radicem in sacro senatu; quoad authoritatem verò in ipso Christo. Lott. n. 21. & 22. Minus etiam bene opponitur, sedem ab Urbe moveri non posse, ut ipse Lott. dixerat p. 1. q. ult. & tamen moveri posse ab Urbe Curiam. Sedes namque Apostolica alia est spiritalis & immobilis, de qua intelligitur, quòd creditur sedem Romanam seu Ecclesiam Romanam esse Ecclesiarum omnium magistram: alia visibilis & transferibilis, nimirum sedes & thronus Principis, quem is in senatu, tanquam ejus caput habet, secundum dicta ad initium hujus q. Lott. n. 24. apud quem numeris sequentibus susè tractatum vide, an ex qualibet vacatione in Curia, vel apud sedem emergat reservatio; & num., & qualiter omnis reservatio emergens ex vacatione in Curia, vel apud sedem dicatur clausa in corpore juris, de quo nos infra p. 3.

Questio 174. Ad quem sede Papali vacante spectet collatio parochialium reservato-

rum aliàs Papa ex eo, quòd vacent in mensè Pontificio?

1. Respondeo primò: per concordata Germaniæ ibidem Episcopi, aliisque Collatores provident de beneficiis omnibus, quæ sede Papali vacante vacare contigerit, & ad eorum aliàs collationem propriè spectant. Pirh. ad tit. de preb. n. 347. citans Chockier in reg. 2. Cancellaria n. 9.

2. Respondeo secundò: vacante sede Papali etiam absolute & ubique cessare omnem reservationem mensium, ita ut Episcopi (idem est de aliis collatoribus) possint liberè conferre omnia beneficia vacantia in omnibus mensibus, idque donec novus Pontifex fuerit electus, isque regulas Cancellariæ denuò publicari, quod facere solet postredie suæ electionis. Pirh. ibid. n. 354. citans Chockier, in reg. 8. n. 18. Garc. p. 5. c. 1. n. 643. His consentit Corrad. l. 3. c. 6. n. 57. ubi ait provisionem factam ab Ordinario de beneficiis sede Apostolicà vacante in quolibet mensè vacantibus validam esse, nisi ipsa beneficia sint aliàs affecta, & num. 58. ubi expressè: parochiales Ecclesiæ in mensibus reservatis vacantes sede Papali vacante validè conferri possunt per Ordinarium, testaturq; pluribus exemplis (utpote quæ sunt de parochiis etià extra Curiam vacantibus in mensè Pontificio, & huic aliàs tantum reservatis) passim sic praticari approbante Dataria Apostolicà, & variorum Pontificum Auditoribus; quin & ipso Clem. VIII. etsi fortè ad hoc malè applicet textum c. si Apostolica. de preb. in 6. utpote qui non loquitur, nisi de parochiis vacantibus in Curia, & vel hinc unicè aliàs in quocunque mensè vacent reservatis, ad òque tantum liberat ab hac reservatione, quæ resultat ob vacationem in Curia. de Luc. de benef. d. 24. n. 5. citans Barb. in collectan. ad c. si Apostolica. in fine. Gasp. de Perusio de reserv. q. 5. Garc. p. 5. c. 1. n. 103. contra Zerol. in praxi p. 1. V. beneficium. §. 3. Gonz. ad reg. 8. §. 5. præm. n. 137. Pax Jord. de benef. l. 10. tit. 2. n. 57. (quibus re ipsa consentire videtur Corrad. loc. cit. ut patet ex exemplis ab eo adductis) credentes dictam decretalem intelligendam generaliter & indefinite in quibuscunque parochialium vacationibus, sive in Curia sive extra curiam, sive sede Papali vacante, sive plenè vacent; sive reservatæ ob mensè Pontificum, in quo vacant, sive ob vacationem in curia, sive ob aliam affectionem: unde etiam negat de Luc. in genere beneficium (adeòque & parochiale) quod vacavit in mensè Papali, Pontifice adhuc vivente mansit improvisum, ob mortem Papæ supervenientem, posse per Ordinarium conferri eadem sede adhuc vacante (secus si vacare cepisset in mensè pontificio Pontifice mortuo, seu sede vacante) eò quòd beneficium semel reservatum vel affectum sit & maneat tale eadem sedis vacatione durante, ita ut Ordinarius in ejus provisione se ingerere nequeat; quamvis per mortem Papæ expiraret regula Cancellariæ reservatorie, quibus fuerat reservatum, citatque pro hoc Anchar. conf. 138. n. 3. Gemin. conf. q. 3. n. 16. Gonz. cit. §. 5. præm. n. 85. Rotam decis. 12. de prebendis in novis.

Questio 175. Quæ sit praxis impetrandi parochialem reservatam Pontifici, seu cuius collatio spectet ad Pontificem, qui de ea providet Oratori præviâ Ordinarii attestatione